

**SVET EVROPE**

**EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE**

TRETJA SEKCIJA

KONČNA ODLOČBA

O DOPUSTNOSTI

pritožbe št. 75608/01,  
ki jo je Mirčeta BOŽOVIĆ vložil  
proti Sloveniji

Evropsko sodišče za človekove pravice (tretja sekcija) je 28. septembra 2006 na seji senata v sestavi

gospodov J. HEDIGANA, *predsednika*,  
B.M. ZUPANČIČA,  
V. ZAGREBELSKYJA,  
gospe A. GYULUMYAN,  
gospoda E. MYJERJA,  
gospa I. ZIEMELE,  
I. BERRO-LEFEVRE, *sodnikov*,  
in gospoda V. BERGER-JA, *vodje sodne pisarne sekcije*,

glede na zgoraj omenjeno pritožbo, vloženo 8. aprila 2000,  
glede na delno odločbo z dne 20. marca 2003,  
glede na sklep Sodišča, da se bo sklicevalo na tretji odstavek 29. člena konvencije in  
hkrati proučilo dopustnost in vsebino zadeve,  
glede na stališča, ki jih je predložila vlada obtoženka, in stališča, ki jih je v odgovoru  
dal pritožnik,  
potem ko jih je vse obravnavalo, sprejelo naslednjo odločbo:

**DEJANSKI STAN**

1. Pritožnik Mirčeta Božović je slovenski državljan, rojen l. 1936 in stanujoč v Ljubljani. Slovensko vlado (v nadaljnjem besedilu vlada) zastopa njen državni pravobranilec, g. L. Bembič.
2. Dejanski stan zadeve, kot sta ga predstavili stranki v postopku, je mogoče povzeti, kot sledi v nadaljevanju.
3. V osemdesetih letih, ko je bila Slovenija še sestavni del Jugoslavije, je pritožnik delal za Republiški sekretariat za notranje zadeve (tajna služba).
4. Leta 1987 mu je direktor neke banke ponudil zaposlitev v tej banki, ker je bil po poklicu ekonomist. Pritožnik je sprejel ponudbo in začel delati 23. junija 1987. Vendar je bil

po koncu svoje trimesečne preizkusne dobe odpuščen. Sklepu o odpovedi je ugovarjal pred pristojnim organom banke, vendar je bil njegov ugovor zavrnjen.

*1. Postopek v zvezi z odpustom*

5. Dne 21. decembra 1987 je pritožnik zoper banko sprožil delovni spor. Dne 8. aprila 1988 je na *Sodišču združenega dela* (imenovanje iz obdobja socializma) v Ljubljani po več obravnavah dobil pravdo. Banka se je na ta sklep pritožila. Dne 14. julija 1988 je Sodišče združenega dela Republike Slovenije razveljavilo sodbo in zadevo vrnilo v ponovno obravnavo.

6. Dne 18. aprila 1990 je Sodišče združenega dela v Ljubljani potem, ko je zahtevalo izvedensko poročilo, ponovno pritrdilo pritožniku. Banka se je na sklep pritožila. Dne 24. julija 1990 je Sodišče združenega dela Republike Slovenije znova razveljavilo sodbo in zadevo vrnilo v novo sojenje.

7. Dne 7. septembra 1990 je bila sklicana obravnava. Dne 25. septembra 1990 je banka obvestila sodišče, da je v stečaju.

Zatem je banka pritožniku predlagala poravnavo in Sodišče združenega dela je na obravnavi, ki je bila 7. decembra 1990, sklenilo od sodnega upravitelja zahtevati sklenitev poravnave s pritožnikom.

8. Na obravnavi 12. decembra 1990 je Sodišče združenega dela v Ljubljani potrdilo poravnavo, ki so jo dosegle stranke, in določilo, da je pritožnik delal od 23. junija 1987 do začetka stečajnega postopka 18. oktobra 1990.

*2. Postopek v zvezi s plačilom dolžnih plač*

9. Dne 25. oktobra 1991 je pritožnik sprožil še en postopek zoper banko, in to pred *Temeljnimi sodiščem* (imenovanje iz socialističnega obdobja) v Ljubljani, da bi dosegel izplačilo preostanka plač, dolžnih za obdobje od svojega neupravičenega odpusta do začetka stečajnega postopka, se pravi znesek v višini 497.243,15 slovenskih tolarjev (SIT).

10. Dne 6. decembra 1991 je Temeljno sodišče izjavilo, da ni pristojno obravnavati zadevo in jo je poslalo v reševanje Sodišču združenega dela v Ljubljani. Dne 17. junija 1992 je slednje po dveh obravnavah zavrnilo zahtevo pritožnika. Pritožnik se je na sodbo pritožil.

11. Dne 5. novembra 1992 je Sodišče združenega dela Republike Slovenije razveljavilo sodbo z dne 17. junija 1992, ker je menilo, da delovna sodišča niso pristojna za reševanje zadeve. Naknadno je od Vrhovnega sodišča zahtevalo, da naj odloči o tem, katero sodišče mora razsojati o zadevi. Dne 6. januarja 1993 je Vrhovno sodišče odločilo, da je zadeva v pristojnosti Temeljnega sodišča v Ljubljani.

12. Dne 30. marca 1993 je Temeljno sodišče v Ljubljani zavrnilo zahtevo pritožnika. Le-ta se je pritožil. Dne 24. novembra 1993 je Višje sodišče v Ljubljani razveljavilo sklep in zadevo napotilo nazaj.

13. Končno je Temeljno sodišče v Ljubljani dne 8. aprila 1994 delno ugodilo zahtevi pritožnika in stečajnemu upravitelju odredilo, da plača prednostno terjatev iz naslova dolžnih plač v višini 461.240,00 SIT (preostanek zajamčenih plač – glej osmi odstavek) z zamudnimi

obrestmi od 1. januarja 1991 dalje in sodnimi stroški v višini 87.630 SIT. Na koncu je sodišče še odločilo, da se bo preostanek zahtevane odškodnine obravnaval kot navadna terjatev v okviru stečajnega postopka. Ta sodba je postala dokončna in pravnomočna 27. junija 1994.

*3. Postopek stečaja banke, v okviru katerega je pritožnik prejel znesek, prisojen v drugem postopku*

14. Medtem se je 18 oktobra 1990 začel postopek stečaja banke pred Temeljnim sodiščem (tedanje poimenovanje).

15. Dne 11. decembra 1990 je pritožnik uveljavljal svojo terjatev iz naslova dolžnih plač v višini 685.404,70 SIT z obrestmi. Na zahtevo sodišča je pritožnik 14. januarja 1991 svojo vlogo dopolnil.

16. Dne 21. maja 1991 je sodišče po dveh obravnavaš stečajnemu upravitelju odredilo, da plača prednostno terjatev, namreč 58.101,25 SIT. Dne 5. junija 1991 je bil ta znesek nakazan na račun pritožnika. Preostanek terjatve bi moral biti plačan v skladu z določbami zakona.

17. Dne 23. avgusta 1993 je bila pritožniku na podlagi sklepa o razdelitvi stečajne mase plačana vsota 302.404,69 SIT.

18. Dne 17. avgusta 1994 je bila pritožniku na podlagi sodbe Temeljnega sodišča z dne 4. aprila 1994 (glej trinajsti odstavek) plačana glavnica z zamudnimi obrestmi in sodnimi stroški v višini 2.146.723,50 SIT.

19. Zatem je pritožnik od banke zahteval, da mu nakaže še 7.915.578 SIT iz naslova revaloriziranih obresti ob upoštevanju dviga življenjskih stroškov. Dne 14. septembra 1994 in 9. novembra 1995 mu je stečajni upravitelj odgovoril, da za plačilo zahtevanih zneskov ni pravne podlage.

*4. Postopek v zvezi z zahtevo za revalorizacijo*

20. Dne 7. oktobra 1994 je pritožnik od Temeljnega sodišča v Ljubljani zahteval izvršitev sodbe z dne 8. aprila 1994, kar zadeva plačilo revaloriziranih zneskov v višini 7.915.578 SIT z zamudnimi obrestmi od 17. avgusta 1994.

21. Dne 29. maja 1995 je Okrajno sodišče (novo imenovanje po reformi leta 1995) zavrnilo zahtevo pritožnika in ga seznanilo, da svojo terjatev lahko uveljavlja samo v okviru stečaja banke. Pritožnik je vložil pritožbo.

22. Dne 7. septembra 1995 je Višje sodišče razveljavilo del sklepa, ki se je nanašal na plačilo stroškov postopka, in potrdilo preostali del.

23. Dne 23. oktobra 1995 je sodišče dovolilo izvršitev glede stroškov postopka.

24. Dne 8. januarja 1996 je tožilec na zahtevo pritožnika pri Vrhovnem sodišču vložil zahtevo za varstvo zakonitosti, da bi izpodbijal sklepe z dne 29. maja in 7. septembra 1995.

25. Dne 28. novembra 1996 je Vrhovno sodišče zavrnilo zahtevo za varstvo zakonitosti, ki jo je vložil tožilec.

*5. Postopek v zvezi z zahtevo za revalorizacijo v okviru stečaja banke*

26. Dne 11. januarja 1996 je pritožnik na senatu Okrožnega sodišča v Ljubljani, odgovornem za stečaj banke, zahteval plačilo vsote 7,915.578,00 SIT, povečane za zamudne obresti, kot izvršbo sodbe z dne 8. aprila 1994.

27. Dne 17. januarja 1997 je pritožnik predložil sodišču izvod odločbe Vrhovnega sodišča z dne 28. novembra 1996. Dne 12. maja 1997 je zahteval prednostno obravnavo svoje zahteve.

28. Dne 9. februarja 1998 je senat Okrožnega sodišča, odgovoren za stečaj banke, zavrnil zahtevek pritožnika. Pritožnik se je na ta sklep pritožil. Dne 19. marca 1998 je Višje sodišče razveljavilo sklep in zadevo napotilo nazaj.

29. Dne 12. oktobra 1998 je senat Okrožnega sodišča, odgovoren za stečaj, njegov zahtevek znova zavrnil. Pritožnik se je pritožil, vendar je Višje sodišče njegovo pritožbo 3. decembra 1998 zavrnilo.

30. Dne 13. januarja 1999 je pritožnik vložil ustavno pritožbo, v kateri je ugovarjal stopnji zamudnih obresti, ki jo je prisodilo Višje sodišče. Dne 18. aprila 1999 je svojo pritožbo razširil. Dne 6. januarja 2000 je bila njegova pritožba zavrnjena z utemeljitvijo, da je šlo za "četrto instanco". Ta sklep mu je bil uradno sporočen 29. januarja 2000.

31. Dne 5. februarja 2000 je pritožnik ugovarjal sklepu Ustavnega sodišča. S pismom z dne 16. februarja 2000 je bil obveščen, da je sklep z dne 6. januarja 2000 dokončen.

## **RAZLOGI ZA PRITOŽBO**

32. Sklicujoč se na prvi odstavek 6. člena konvencije se pritožnik pritožuje nad notranjimi postopki, v katerih je bil kot stranka udeleženec, ki so bili čezmerno dolgi.

## **PRAVO**

33. Preostala pritožba pritožnika se nanaša na trajanje postopkov, ki so začeli teči, še preden je konvencija začela veljati za Slovenijo, to je 28. junija 1994. Zadnji postopek se je končal 29. januarja 2000 z uradno vročitvijo sklepa Ustavnega sodišča pritožniku.

34. Prvič, pritožnik navaja, da so bila razpoložljiva notranja pravna sredstva za pritoževanje zaradi trajanja postopkov neučinkovita. Nasprotno pa se vlada sklicuje na to, da niso bila izčrpana vsa notranja pravna sredstva.

35. Sodišče poudarja, da je sedanja pritožba podobna zadevama *Belinger in Lukenda* (*Belinger p. Sloveniji* (dec.) št. 42320/98, 2. oktober 2001) in *Lukenda p. Sloveniji*, št.

23032/02, 6. oktober 2005). V obeh zadevah je Sodišče zavrnilo ugovor vlade o neizčrpanju vseh notranjih pravnih sredstev, saj je presodilo, da pravna sredstva, ki bi jih pritožnik lahko izkoristil, niso bila učinkovita. Sodišče opozarja, da je v svoji sodbi *Lukenda p. Sloveniji* ugotovilo, da je kršitev pravice do razsodbe v razumnem času sistemski problem, ki je posledica neustrezne zakonodaje in neučinkovitosti pravosodja.

36. Kar zadeva sedanji konkretni primer, Sodišče meni, da vlada ni dala nobenega prepričljivega argumenta, ki bi Sodišče navedlo na to, da bi ugotovilo razliko med zadevo, ki jo proučuje, in predhodnimi zadevami in bi se tako oddaljilo od svoje siceršnje sodne prakse. Sklicevanje na neizčrpanje vseh pravnih sredstev se mora torej odbiti.

37. Drugič, po mnenju pritožnika trajanje postopkov ni v skladu z zahtevo po »razumnem roku«, kot je predviden v prvem odstavku 6. člena konvencije. Vlada tej tezi nasprotuje.

38. Sodišče v prvi vrsti ugotavlja, da postopek v zvezi z odpustom pritožnika, ki se je začel 21. decembra 1987 in končal 12. decembra 1990, ne spada v njegovo pristojnost *ratione temporis*, saj se je postopek končal precej pred datumom začetka veljavnosti konvencije za Slovenijo, to je 28. junija 1994.

39. Drugič, Sodišče opozarja na svojo stalno sodno prakso, po kateri se mora izvršitev sodbe ali odločbe šteti za sestavni del procesa v smislu 6. člena (glej sodbi *Di Pede p. Italiji* in *Zappia p. Italiji* z dne 26. septembra 1996, Zbornik sodb in odločb 1996–IV, str. 1383-1384, §§ 1410-1411 oziroma §§ 16-20).

40. Sodišče torej ugotavlja, da postopek v zvezi s plačilom dolžnih plač, sprožen 25. oktobra 1991 in končan 8. aprila 1994, in izvršitev sodbe v okviru stečajnega postopka banke oba sestavljata celoto. Kar zadeva pritožnika, se je ta zadnja faza postopka končala 17. avgusta 1994, se pravi en mesec in devetnajst dni po začetku veljavnosti konvencije za Slovenijo, vendar več kot šest mesecev, preden je pritožnik vložil pritožbo. Zaradi tega je bil ta del pritožbe vložen pozno.

41. Kar zadeva postopek v zvezi z zahtevo za revalorizacijo, ki se je začel 7. oktobra 1994 in končal 28. novembra 1996 s sklepom vrhovnega sodišča, Sodišče ugotavlja, da se je prav tako končal več kot šest mesecev pred uvedbo pritožbe.

42. Končno, pod predpostavko celo, da se povod za pritožbo pritožnika v zvezi z revalorizacijo zneskov, priznanih iz naslova dolžnih plač, lahko zagovarja, Sodišče meni, da je edini postopek, ki je v njegovi pristojnosti, tisti, ki se je začel 11. januarja 1996. Ta postopek se je končal 29. januarja 2000, to je na dan, ko je bil sklep Ustavnega sodišča uradno sporočen pritožniku. Trajal je torej okoli štiri leta in tekkel na treh stopnjah sojenja in petih instancah.

43. Sodišče opozarja, da se razumno trajanje postopka presoja glede na okoliščine primera in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in pristojnih organov ter pomembnosti spora za zainteresiranega (glej, med številnimi drugimi zadevami, *Frydlender p. Franciji* (GC), št. 30979/96, odst.43, CEDH 2000-VII).

44. Sodišče po proučitvi vseh elementov, ki so mu bili predloženi, in ob upoštevanju svoje sodne prakse na tem področju meni, da v konkretnem primeru trajanje pravnega postopka ne

ODLOČBA BOŽOVIĆ proti SLOVENIJI

bi moglo veljati za nerazumno dolgega (glej *Messeni p. Italiji* (dec.), št. 46736/99, 22. marec 2001, in *Spada p. Italiji* (dec.), št. 47028/99, 16. december 1999).

45. Sodišče ugotavlja, da je pritožba torej očitno slabo utemeljena in da mora biti zavrnjena na podlagi tretjega in četrtega odstavka 35. člena konvencije.

S to utemeljitvijo Sodišče

*razglasi preostali del pritožbe za nedopusten.*

Vincent BERGER  
Vodja sodne pisarne  
(podpis)

John HEDIGAN  
Predsednik  
(podpis)